

■■■ NAPLÓTÖREDÉK SINKOVITS IMRE HALÁLHÍRÉRE ■

Meghalt Sinkovits Imre! A Kossuth rádió jelenti be a letaglózó, megdöbrentő hírt. Egyszerűen nem akarom elhinni. Tegnap még hallottam a rádióban, ránk köszönt a televízió képernyőjéről! S most arról értesülök, hogy Imre végleg itt hagyott bennünket.

Hallgatok. Valahol bennem kérdések keresik a választ: Hát csak ennyi az élet? Egyetlen mondat, és nincsen tovább? Egy gazdag, rendkívül tartalmas pálya, egy hitében, emberségében magasan fölénk emelkedő egyéniség ím már a múlté?

Közös emlékeink sejlenek fel bennem. Az 1973. esztendő: őszi eső áztatja a Duna hullámaival küszködő komp utasait. Sinkovits Imre nem húzódik be a gépkocsiba. A batinai oldal, a batinai hegyhát szomorkás, ám mégis csodálatos közeledését szemléli.

Vörösmart: kis drávaszögi falucska. Zsúfolásig telt ház. Mintha a világ legnagyobb, legrangosabb színpadán volna, úgy játszik Imre, olyan elmélyülten, olyan mélységes hittel. A művészi alázat, a hivatás iránti végtelen tisztelet és a közönség megbecsülése sugárzik egész lényéből.

Húsz évvel később, 1993 ősze: a horgos–röszkei határátkelő rémséges zűrzavara. Káosz a szó legszorosabb értelmében. A csigalassúsággal haladó végeláthatatlan kocsisorban a budapesti Nemzeti Színház társasgépkocsija is ott vergődik. Sinkovits Imre ezúttal sem türelmetlenkedik. „Majdcsak átjutunk” – mondja nyugodtan. S a Nemzeti kis csapata átjutván felejthetetlen négy nappal ajándékozta meg a vajdasági közönséget.

Azt, hogy a Nemzeti Színház azokban a kilátástalan időkben ellátogatott hozzánk, Imrének köszönhetjük. Ő volt az, aki a leghatározottabban kiállt a vendégszínház mellett. (Sütő András *Advent a Hargitán* című drámáját adták elő.)

Számtalan személyes kis találkozás órái, percei vesznek körül. A kis emléktöredékek valami jótékony melegséggel árasztanak el.

Ugyanezt a melegséget éreztem akkor is, amikor az a megtiszteltetés ért, hogy Imre társaságában lehettem.

Nem csak én érzek így, nem csak én nézek fel színjátszásunk nagyjára. Agárdi Gábor színművész, aki talán a legközelebb állt hozzá, ezt írta neki mint kollégának és barátnak a hatvanötödik születésnapjára: „Társam a szépséget, jóságot, művészetet vállaló, gyönyörűen vállaló küzdelmes úton. Fölötted is rohan az idő? Itt a hatvanötödik esztendő... Szeretlek és tisztelem egyéniségedet, fölfogásod. Fogd le a kezem, ha butaságra, gyűlölködésre, indulattal ütésre lendülne. Fogjál

Sinkovits Imre
az Újvidéki Rádióban
(1968 körül)

vissza szép szavakkal, fölmagasító versmondásoddal. Értessed meg hát végre: bízunk az Emberben, Népünkben. Nem »megyünk«, hanem itt vagyunk Európában magyarként, és sorsunkat nehéz szívvel, de vállaljuk. Te Imre, örök hűséggel magasba emelsz. Hitet, reményt adsz nekem is, az örök kételkedőnek, a lélekben néha megfáradónak...”

Sorstársra, színművészetünk másik csodálatos nagy alakja vélekedik így. S nincs egyedül. Nagyon sokan vagyunk, akiket ő emelt ki

■ ■ ■

a hitevesztettek sorából, akiknek ő mutatta meg azt az utat, amelyet a sorsukat vállalóknak követték ki.

Meghalt Sinkovits Imre, a magyar színjátszás nagy mágusa. Váratlanul. A torokszorító hír bejárta az országot, a Kárpát-medencét, a nagyvilágot. A média közli majd, hogy mikor született, hol és mikor végezte el a Színház- és Filmművészeti Főiskolát, mely színházakban játszott, szerepeinek és a színpadra álmódott figuráinak sokaságát, az

■ ■ ■

elismeréseket, a díjakat, azt, hogy Jászai Mari-díjjal, Kossuth-díjjal (kétszeres) tüntették ki, aztán hogy neki ítelték a Magyar Filmkritikusok díját, valamint hogy a szakma kiválóságai az Érdemes Művész és a Kiváló Művész címmel is megtisztelték.

Mindemellett tavaly munkájának elismeréseként, művészi pályájának koronájaként a Nemzet Színésze címet adományozták neki. Keveseknek, nagyon keveseknek járt/jár ki ez a rangos elismerés.

Elment Sinkovits Imre. Max Reinhardt írta egy helyen: „Csak az a színész érdemli meg a babért, aki nem tud hazudni, aki maga nem visel álruhát, s aki teljesen kitárja a szívét. A színház legfőbb célja az igazság, mégpedig nem a mindennapok külsőséges, hanem a lélek végső igazsága.” Sinkovits Imre egy volt a nagyon kevesek közül, akik ezt az utat járták. A lélek végső igazságáért küzdött egész életében. Mi, akik itt maradtunk, őrizni fogjuk emlékét.

